

Corre, Mike, corre

Xavier Gual
Ketchup
Columna, Barcelona, 2006
247 pàgs.

En *Ketchup* trauen el nas personatges i tribus que poblen els extraradis de les ciutats, en aquest cas de Barcelona; en són la cara oculta que tot el món sap o intueix però que tendeix a ignorar. I ací rau, d'entrada, la valentia de Xavier Gual d'arriscar-se a fer-ne una radiografia literària. La novel·la té com a protagonista a Mike, un xicot que sense tenir res i no voler fer res aspira a ser el rei del barri i a conduir un cotxe acollonant. No li resta, per tant, cap altra opció que tirar pel dret, sense miraments. Com algú ja va dir, si patines sobre una capa de gel molt prima, la teua salvació és la velocitat. El jove té una nòvia amb qui sempre va a la grenya, però ni vol ni pot abandonar; i un amic, el Sapo, prou tocat pel racisme i que li encanta ajuntar-se amb una colla de nazis que gaudeixen de pelar el personal, sobretot transvestits, ionquis i traficants.

Amb un estil filmic, Xavier Gual ens pinta escenes emblemàtiques per retratar un clima marginal, desencantat, i uns personatges sense referents i sense massa vies de futur: una visita a una oficina d'ocupació, una vesprada al bar, una enganxada amb la nòvia, tancar un tracte en un bar amb les pastilles amagades dins d'un pot d'olives, una conversa amb Sapo en un trajecte de metro de camí a un partit de futbol junt als skins, una prova desastrosa per a una pel·lícula porno, matar terroristes en un joc de videoconsola, un sopar caòtic en un McDonalds, un viatge en tren cap a la discoteca amb traca final i fugida amb cotxe sense carnet.

Les escenes es combinen amb monòlegs d'una galeria de personatges cadascun dels quals té la seua particularitat: un professor a punt de perdre la paciència, el camell que no es fia gens del jove, l'actriu porno encantada del

seu ofici, la mare davant el menyspreu del fill, un *skin* narrant les seues aventures... Els parlaments van dirigits al protagonista, a Mike, i compleixen un paper didàctic d'explicar la desfeta escolar, l'ús dolent i adequat de les drogues, el sexe, la desestructuració familiar, la violència, la immigració... Encara que cadascun tinga una veu diferent i estiguen ben resolts, de vegades semblen massa sermó i boicotegen per moments la lectura de *Ketchup*.

Mike i companyia són personatges que tenen un diccionari superprim, a la seua enciclopèdia li falten quasi tots els fulls i les seues converses semblen impossibles. Però és precisament a través dels seus gestos, les seues paraules i els seus accents que l'autor aconseguix dotar-los de nervi, d'una veritable identitat, que convida els lectors a apropar-s'hi i mirar d'entendre'ls, tot parant l'orella en els matisos i la perplexitat que hi corre darrere de perfils aparentment tan primaris. Vol que ens fixem en l'adrenalina, en els bravates, en l'apatia, en els somnis, perquè al darrere hi ha el desig de surar enmig d'un medi improbable, de sentir-se i ser alguna cosa, i una gens dissimulada inseguretats. Per mitjà del diàleg, lacònic i àgils, que són la columna vertebral del llibre, es palpen les dificultats dels personatges d'escoltar i de comunicar-se, perquè sovint no saben què dir i, quan ho tenen clar, no troben la fórmula per a transmetre-ho. Les converses són, així, olles de grills. Creïbles i vibrants gràcies a un català brut, de carrer, farcit de renecs i insults. Són diàlegs hiperrealistes, si puc dir-ho així, que identifiquen els personatges pel seu parlar. Per això trobem fins i tot la pronúncia sense errors d'un personatge anomenat el Vinagre.

En l'òrbita d'aquesta fauna urbana, que viu en els marges, la brutalitat esdevé un signe de distinció, ja que aquests individus gaudeixen d'investir la vida comunitària i els territoris dels altres. La violència, per als neonazis, en una espiral sense fi, és una festa macabra i arbitrària. El protagonista, per ser molt jove, no arriba a tant, però no pot viure sense la tralla verbal i aplega un punt on el rampell d'agressivitat gratuïta es converteix en una via d'affirmació. Potser siga pegar pals de cec, però amb aqueixa exhibició pública s'autodefineix.

Francesc Calafat

LA NAU

VNIVERSITAT
D VALÈNCIA Vicerectorat de Cultura

EXPOSICIONS

GEOGRAFIES DEL DESORDRE. MIGRACIÓ,
ALTERITAT I NOVA ESFERA SOCIAL
DEL 28 DE SETEMBRE AL 26 DE NOVEMBRE DE 2006
SALA ESTUDI GENERAL I SALA OBERT

ELS COL·LEGIS DE L'EXILI A MÈXIC
DEL 19 D'OCTUBRE AL 10 DE DESEMBRE DE 2006
SALA THESAURUS I CLAUSTRE MAJOR

PACHECO I L'EXILI EUROPEU
DES DE NOVEMBRE DE 2006
SALA MARTÍNEZ GUERRICABEITIA

PROGRAMACIÓ AULA MÚSICA
1R TRIMESTRE CURS 2006-2007
OCTUBRE-DESEMBRE

MÚSICA A LA CAPELLA
CAPELLA DE LA SAPIÈNCIA - EDIFICI LA NAU
HORARI: DIMECRES, 19.30 H

18 D'OCTUBRE:

ALEJANDRA PACHECO, PIANO

25 D'OCTUBRE:

VICTORIA MUSICAË.

DIR.: JOSEP RAMÓN GIL-TÀRREGA

8 DE NOVEMBRE:

COR DE CAMBRA LLUÍS VICH

15 DE NOVEMBRE:

CAPELLA DE MINISTRERS

DIR.: CARLES MAGRANER

22 DE NOVEMBRE: JUAN CARLOS
NAVARRO, VIOLÍ - DIMAS MORENO,
VIOLONCEL - BASILIO FERNÁNDEZ, PIANO

29 DE NOVEMBRE: MARÍA DE LOS
LLANOS, SOPRANO - QUARTET
DE CORDA GREGAL

13 DE DESEMBRE: ROBERTO MOYA,
GUITARRA

COL·LEGI MAJOR LLUÍS VIVES
AUDITORI MONTANER
DIMARTS, 19.30 H

3 D'OCTUBRE: DUO CAMBRA
(PABLO GARCÍA, VIOLA - PASCUAL
JOVER, PIANO)

14 DE NOVEMBRE: VÍCTOR
NOVELLA, PIANO

19 DE DESEMBRE: OVIDIO JIMÉNEZ,
FAGOT - CARLOS AMAT, PIANO

COL·LEGI MAJOR RECTOR PESET
CICLE JÓVENS
INTÈRPRETS DE L'IVM
DIMARTS, 19.30 H

17 D'OCTUBRE: RAÚL ARIAS, VIOLÍ

7 DE NOVEMBRE: RICARDO
MATARREDONA, CLARINET

12 DE DESEMBRE: JUAN IBÁÑEZ,
FLAUTA - ANTONIO GALERA, PIANO